

MAMLAKA YA KUDHIBITI NA KUPAMBANA NA DAWA ZA KULEVYA

UDHIBITI WA KEMIKALI BASHIRIFU

**IMEWASILISHWA KATIKA SEMINA
YA WASIMAMIZI WA KEMIKALI DAR ES SALAAM
TAREHE 24 JULAI, 2024**

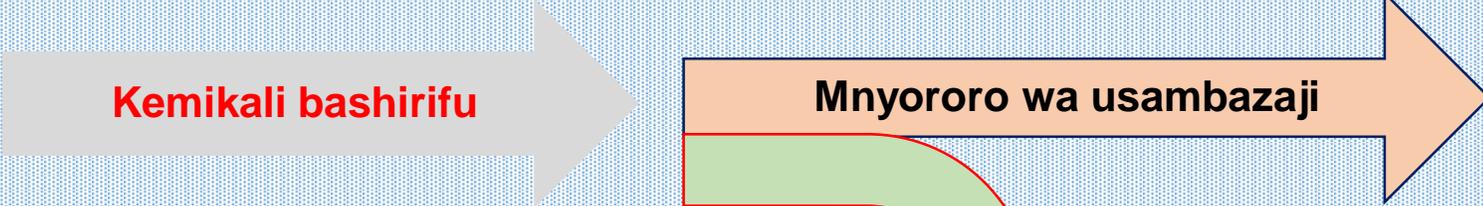

1. Kemikali Bashirifu – Ni nini?

- Ni kemikali ambazo pamoja na matumizi mengine halali zinaweza **kuchepushwa** na kutumika kutengeneza dawa za kulevya,
- Matumizi **halali** ya kemikali hizi ni pamoja na uzalishaji viwandani, Uchenjuaji wa madini, kilimo, Afya, Ujenzi, na tafiti,
- Matumizi **haramu** ya kemikali hizi ni kama vile kutengeneza dawa haramu za kulevya, na milipuko

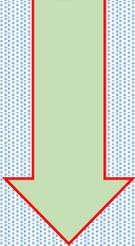

Kemikali bashirifu na Dawa za kulevywa (semisynthetic)

Matumizi sahihi mfano: **Kutengeneza sabuni**, Uchenjuaji wa madini, **Mafunzo kwa vitendo mashuleni**, Kutengeneza nguo, n.k

Uchepushwaji

Ca(OH)_2 , NH_4Cl , Acetic anhydride, H_2O , Na_2CO_3 , Ethylether, Hcl

Papaver somniferous

Heroin

Division of Inspection and Forensic Sciences - DCEA

1. Kemikali Bashirifu – Mifano ya matumizi

Kemikali Bashirifu	Mfano wa matumizi halali	Mfano wa matumizi haramu	Mfano wa Uchepushwaji
Acetic Anhydride	Kutengeneza aspirin, acetomenophen, rangi, plastiki, manukato	Kutengeneza heroin, na milipuko	High grade Cashew tani 22 Mwaka 2016
Pseudoephedrine /Ephedrine	kutengeneza dawa za mafua na vikohozi	kutengeneza dawa za kulevya aina ya Metamphetamine	Ukamataji wa Lita 10,000 za mafua na kikohozi zikiwa na upungufu wa kilo 6 za pseudoephedrine

1. Kemikali Bashirifu – Zinazodhibitiwa Kimataifa

Tables of the United Nations Convention against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances of 1988, as at 23 November 2022

Table I

Acetic anhydride
N-Acetylanthranilic acid
4-Anilino-*N*-phenethylpiperidine (ANPP)
tert-Butyl 4-(phenylamino)piperidine-1-carboxylate (1-boc-4-AP)
Ephedrine
Ergometrine
Ergotamine
Isosafrole
Lysergic acid
3,4-MDP-2-P methyl glycidate ("PMK glycidate")
3,4-MDP-2-P methyl glycidic acid ("PMK glycidic acid")
3,4-Methylenedioxyphenyl-2-propanone (3,4-MDP-2-P)
Methyl *alpha*-phenylacetoacetate (MAPA)
Norephedrine
Norfentanyl
N-Phenethyl-4-piperidone (NPP)
Phenylacetic acid
alpha-Phenylacetoacetamide (APAA)
alpha-Phenylacetoacetonitrile (APAAN)
N-Phenyl-4-piperidinamine (4-AP)
1-Phenyl-2-propanone (P-2-P)
Piperonal
Potassium permanganate
Pseudoephedrine
Safrole

Table II

Acetone
Anthranilic acid
Ethyl ether
Hydrochloric acid^a
Methyl ethyl ketone
Piperidine
Sulphuric acid^a
Toluene

1. Kemikali bashirifu: Dawa za kulevya (semisynthetic)

Division of Inspection and Forensic Sciences - DCEA

Erythroxylum coca

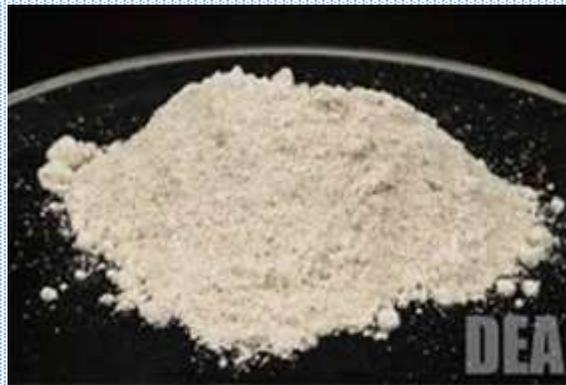
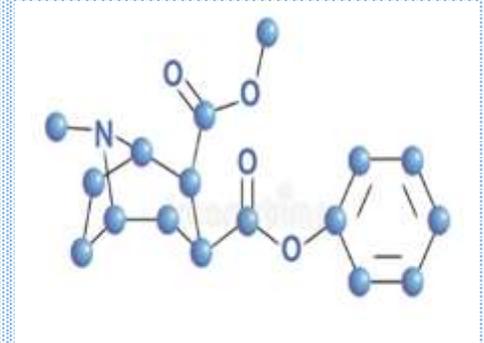
Papaver somniferous

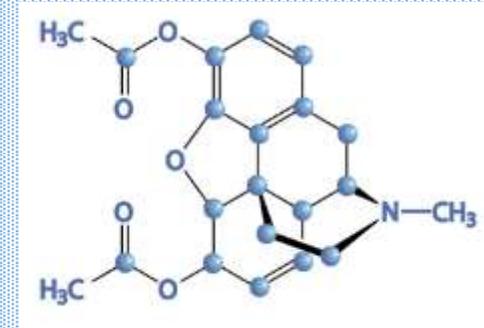
Kemikali bashirifu

Cocaine

Heroin

Kemikali bashirifu na Dawa za kulevywa za Viwandani

Kemikali bashirifu

Matumizi sahihi

Kutengeneza dawa tiba, bidhaa za viwandani, Uchenjuaji wa madini, **Tafiti**, Kilimo.

Uchepushwaji

Methamphetamine

MDMA

MDPV

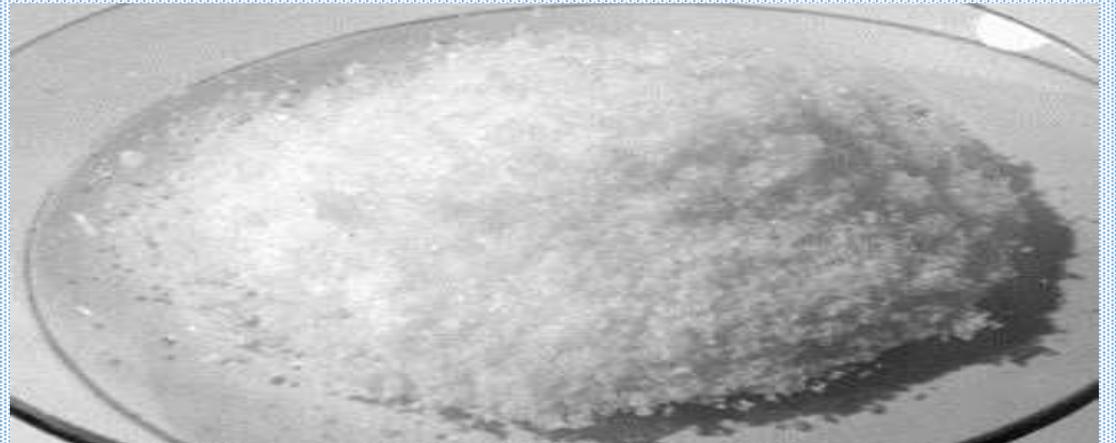
Ketamine

NPS

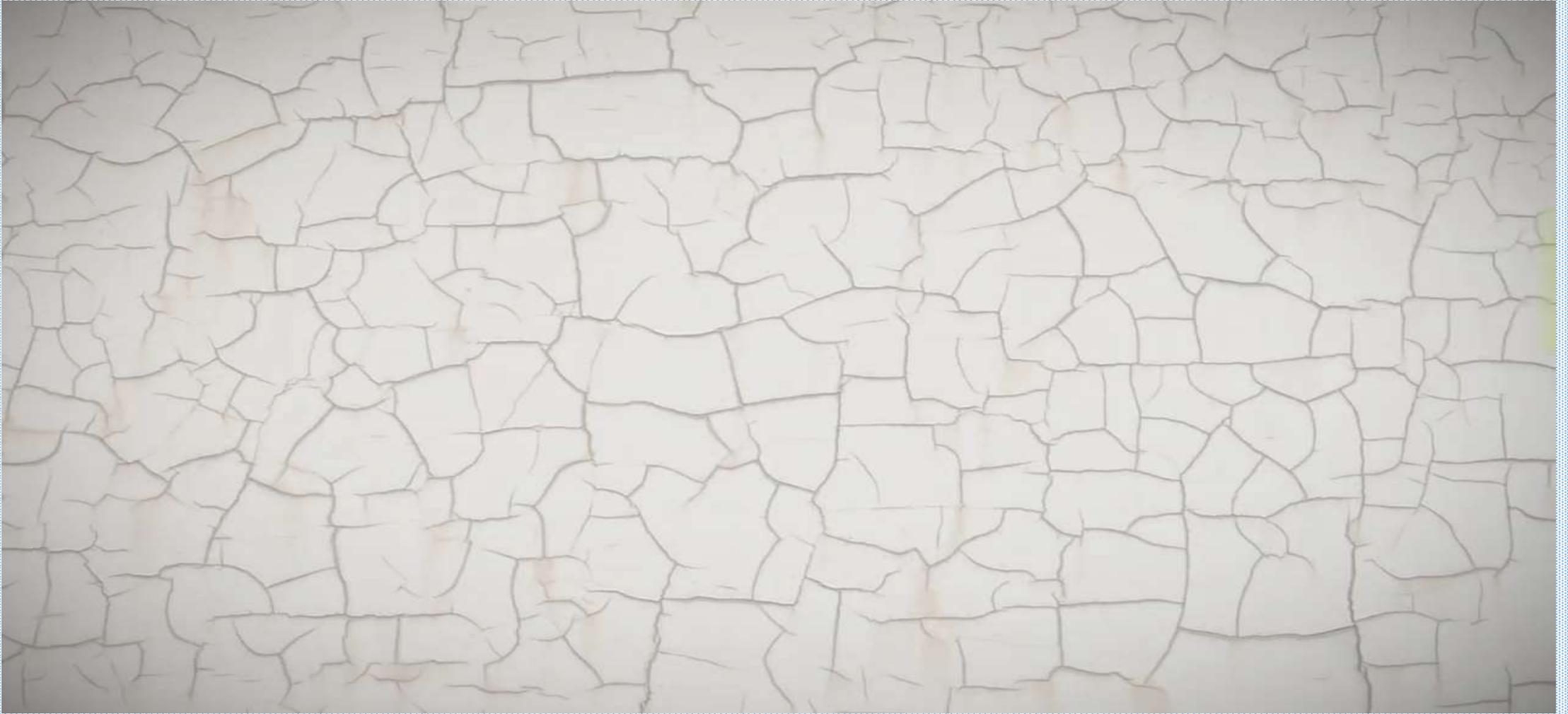

1. Kemikali bashirifu: Mfano -Pseudoephedrine

1. Kemikali Bashirifu: Dawa za Kulevya -Cocaine (video)

Division of Inspection and Forensic Sciences - DCEA

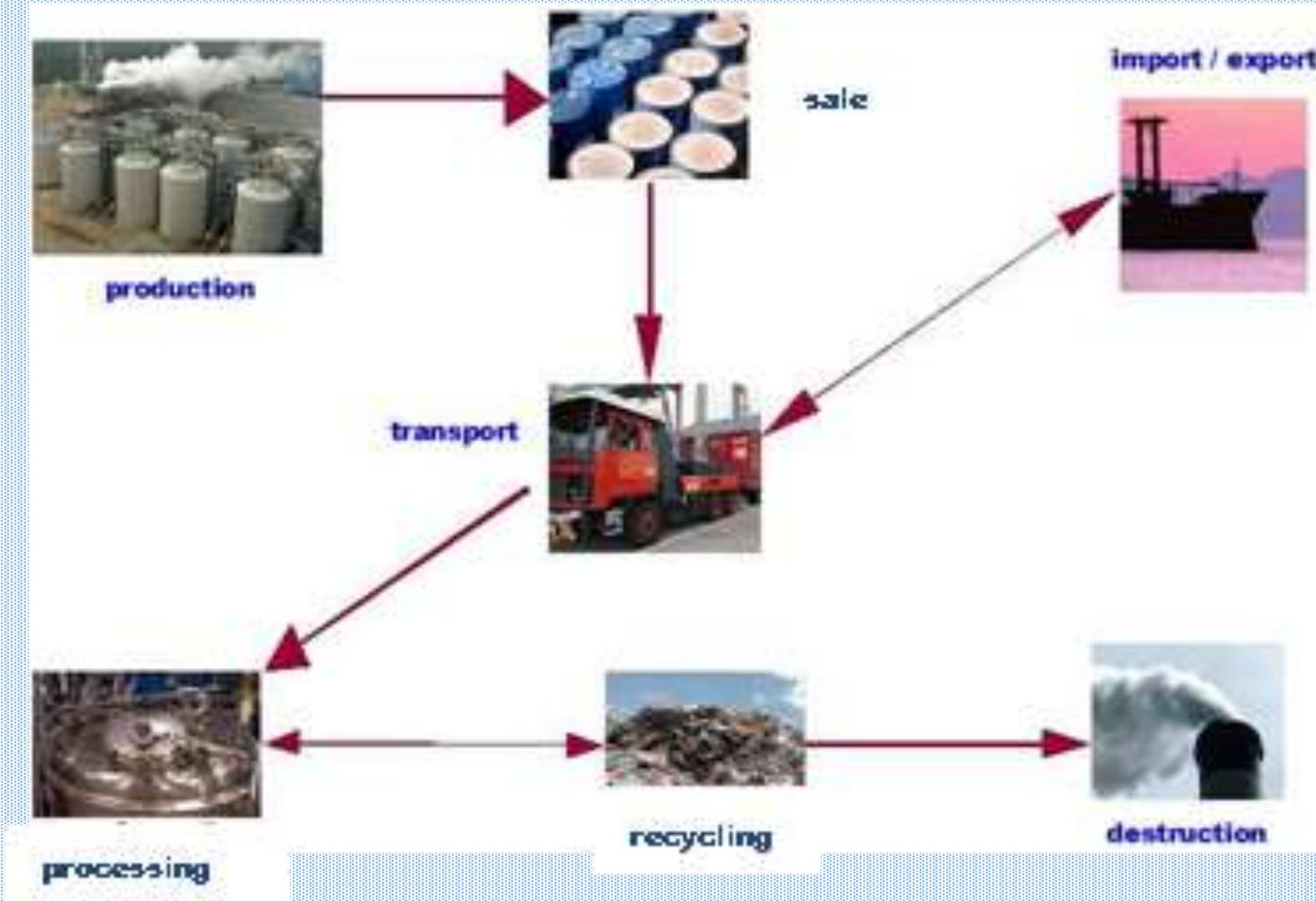
1. Kemikali Bashirifu: Dawa za Kulevya -Heroin (Video)

Division of Inspection and Forensic Sciences - DCEA

3. Maeneo yanayoweza kuhusika na Uchepushaji

Usafirishaji haramu wa kemikali bashirifu

Spider

King Class

D

NRB

KAMPALA

MUNAWWARA

KBQ-907 J

SIZE QTY MAD

3. Maeneo yanayoweza kuhusika na Uchepushaji – Importation/Exportation

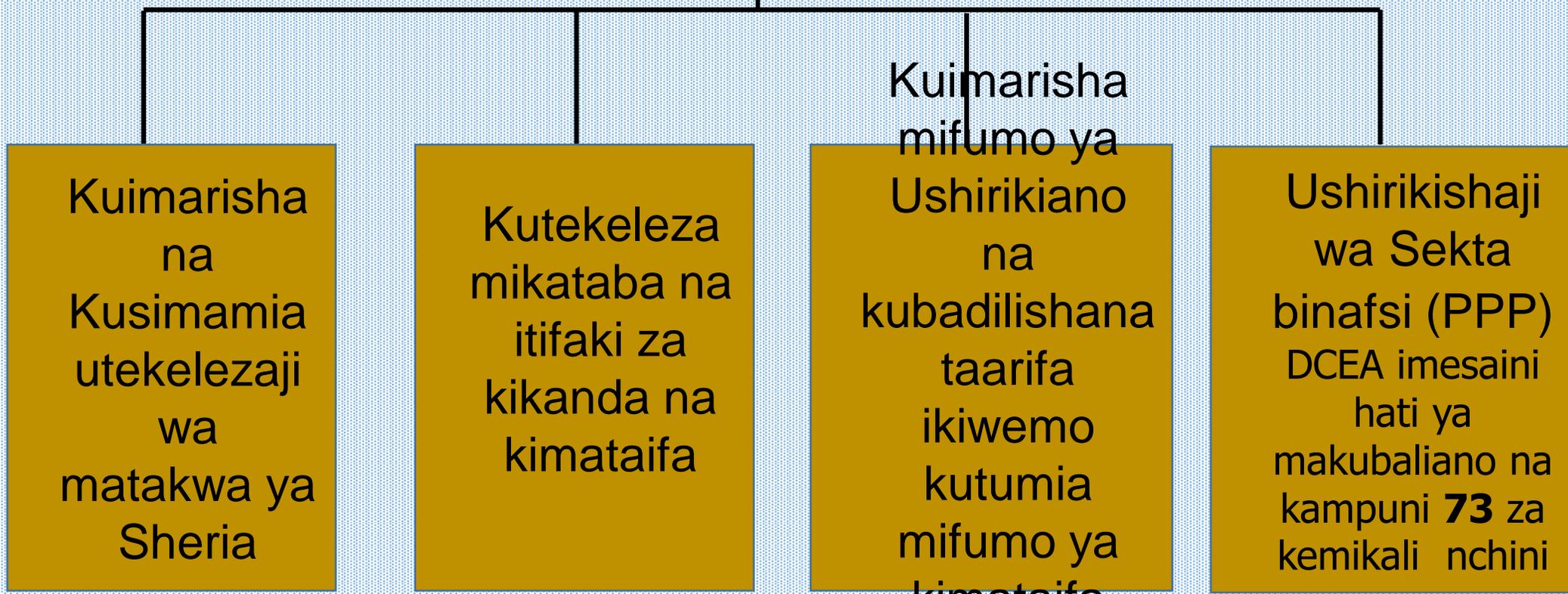
4. Namna Ambavyo Uchepushaji Unaweza Kufanyika

- Wizi wa kemikali wakati wa usafirishaji, Utengenezaji bidhaa,
- Kughushi nyaraka ikiwemo za uingizaji na usafirishaji kwa kuweka taarifa za uongo kwenye nyaraka, na wakati mwingine kwenye label,
- Kusafirisha kemikali bila kuwa na vibali vinavyohusu mzigo huo kutoka Mamlaka husika,
- Uchepushwaji wa kemikali wakati wa uteketezaji.

5. Udhibiti wa Kemikali Bashirifu

Mikakati inayotumika
Kuzuia Uchepushwaji

<https://www.dcea.go.tz/>

5. Sheria zinazohusika na Udhibiti wa kemikali Bashirifu

- Sheria ya kemikali za Viwandani na Majumbani (Udhibiti na Usimamizi) Na. 3 ya Mwaka 2003, (Jedwali la 7)
- Sheria ya Kudhibiti na Kupambana na Dawa za Kulevya Na. 5 ya Mwaka 2015 (R.E 2020), Vifungu vya (14, 15, 15A)
- Sheria ya Dawa na Vifaa Tiba Na. 1 ya Mwaka 2003 (marekebisho ya Sheria ya Fedha 2019)

Makosa na Adhabu Chini ya Sheria ya Kudhibiti na Kupambana na Dawa za Kulevya

Kifungu cha
15 na 15A

- kinazuia kufanya yafuatayo kinyume cha Sheria:

Kifungu cha
15 na 15A

- Kumiliki kemikali bashirifu,
- Kusafirisha kemikali bashirifu,

Kifungu cha
15 na 15A

- Kuchepusha kemikali bashirifu,
- Kujihusisha kwa namna yoyote na kemikali hizo

viwango vilivyoinishwa kwa Makosa na Adhabu chini ya Sheria Sura 95

Kifungu cha
15 na 15A

- kimeanisha **makosa** na **adhabu** ya kifungo cha miaka 30 au maisha ikiwa itabainika:

Kifungu
cha 15 na
15A

- Kusafirisha dawa za kulevya zenye uzito wa gramu 200 au chini ya hapo - miaka 30,
- Kusafirisha kemikali bashirifu zenye uzito wa Lita 100 au chini ya hapo zikiwa kwenye kimiminika (liquid form), au kilo 100 au chini ya hapo zikiwa kwenye yabisi (solid form)- miaka 30

Kifungu cha
15 na 15A

- Kusafirisha dawa za kulevya na kemikali bashirifu zaidi ya uzito ulioanishwa katika kifungo cha 15A –Kifungo cha maisha

Makosa na Adhabu Chini ya Sheria ya Kudhibiti na Kupambana na Dawa za Kulevya

Kifungu cha
29(1)(a)-(c)

- kimeainisha viwango vya uzito ambavyo mshitakiwa hataweza kupata dhamana endapo itabainika:

Kifungu cha
29(1)(a)-(c)

- Kusafirisha lita 30 (liquid form) au kilo 30 (solid form) au zaidi za kemikali bashirifu au dawa tiba zenye asili ya kulevya,

Kifungu cha
29(1)(a)-(c)

- Kusafirisha gramu 20 au zaidi za dawa za kulevya au kilo 20 za bangi, mirungi au mimea yoyote iliyokatazwa yenye madhara ya kulevya.

Changamoto(udhibiti hafifu kwa wasambazaji)

Na	AINA YA KEMIKALI	ENEO LA UKAMATAJI	SABABU ZA UKAMATAJI
1	ACETONE	BANDARINI	Kukosekana kwa kibali
	ISOPROPYL ALCOHOL		
	POTASIUM SULFATE		
	BORIC ACID		
2	HYDROCHLORIC ACID	BANDARINI	Kukosekana kwa kibali
	SODA ASH		
	CALCIUM HYPOCHLORITE		
3	HYDROCHLORIC ACID	SINZA (MAWASILIANO)	Kukosekana kwa usajili (GCLA)
			Kemikali hazina usajili
			Mrejesho wa kemikali bashirifu
			Kuuza kwa wateja wasio na usajili wa GCLA

Changamoto(udhibiti hafifu kwa wasambazaji)

4	FORMALIN	BANDARINI	Kukosekana kwa kibali
5	HYDROCHLORIC ACID	TABATA	Kuuza kwa wateja wasio na usajili wa GCLA
	GLACIAL ACETIC ACID		Mrejesho wa kemikali bashirifu
	HYDRGEN PEROXIDE		Kuuza kemikali zilizokwisha muda wake
6	ETHANOL	KIVULE	Kuuza kwa wateja wasio na usajili wa GCLA
			Mrejesho wa kemikali bashirifu
			Kuuza kemikali zilizokwisha muda wake
			Kuhifadhi kemikali katika eneo lisilokuwa na usajili
7	HYDROCHLORIC ACID	TABATA	Kukosekana kwa usajili (GCLA)
			Kemikali hazina usajili
			Mrejesho wa kemikali bashirifu
			Kuuza kwa wateja wasio na usajili wa GCLA

Changamoto

- Kuongezeka kwa utengenezaji wa Kemikali mpya kwa kutumia kemikali bashirifu zikiwepo dawa mpya (New Psychoactive Substances -NPS),
- NPS hazidhibitiwi kimataifa na hutengenezwa kukwepa mkondo wa kisheria kwa kuwa hazimo kwenye orodha ya dawa zinazodhibitiwa,
- Kwa mujibu wa Shirika la Umoja wa Mataifa linaloshughulika na Dawa za Kulevya na Uhalifu, hadi sasa kuna Dawa mpya 1,228,
- Aidha, dawa hizi ambazo nyingi shina lake ni dawa ya fentanyl zina uwezo mkubwa wa kusababisha uraibu kuliko dawa zilizo zoeleka.
- DCEA inaimarisha intelijensia, ukaguzi na Utambuzi wa kikemia ili kukabiliana na changamoto hii.
- Utunzaji wa kumbukumbu za matumizi ya kemikali bashirifu
- Uelewa mdogo kwa wadau wa kemikali juu ya kemikali bashirifu

Changamoto Dawa Mpya: Mfano Cannabinoids (Spice)

Changamoto Dawa Mpya- Mfano Mephedrone

Division of Inspection and Forensic Sciences - DCEA

Matarajio

- Kufanya ufuatiliaji zaidi kubaini uchepushwaji wa kemikali bashirifu na mianya inayoweza kusababisha uchepushwaji,
- Kuimarisha ushirikiano na sekta binafsi katika kuzuia uchepushwaji kwa kubadilishana taarifa,
- Kuendelea kutoa mafunzo mbalimbali ya udhibiti kwa wataalamu wanaohusika na udhibiti na biashara ya kemikali

<https://www.dcea.go.tz/>

ASANTENI KWA KUNISIKILIZA